of the plot. A former building's 85 cm wide, 35 cm high stone foundation with a W–E orientation, was recorded in test pit 2 (Fig. 2). In trench 1 this foundation was further unearthed (Figs. 3, 4). Judging from the unearthed cultural layers and finds, the building could have been in use from the late 18th century to the 1950s–1960s. The building was a wooden manor house, a roughly 34 m long residence with a W–E orientation. At a depth of 35–55 cm along the trench's N wall, a cinder pit site with a mixture of ore and charcoal was unearthed. A total of 195 catalogued and 91 uncatalogued finds were collected during the investigation (Fig. 5).

Evelina Simanavičiūtė

Sendvarių dvarvietė

2014 m. rugsėjo mėnesį, prieš pradedant naujo magistralinio dujotiekio Klaipėda–Kuršėnai (Klaipėdos, Plungės, Telšių, Šiaulių ir Rietavo r.) statybos darbus, buvo atlikti žvalgomieji tyrimai Sendvarių kaime (Rietavo sav.), buvusios dvarvietės teritorijoje. 2013 m. G. Zabiela čia atliko žvalgomuosius tyrimus. Žvalgant dujotiekio trasos vietą (žiemkenčius), Minijos dešiniojo kranto aukštutinėje terasoje žemės paviršiuje rasta smulkios XVII–XVIII a. (?) žiestos keramikos.

2014 m. žvalgomųjų tyrimų metu iš viso ištirtos 6 perkasos. Jų bendras plotas 72 m^2. Tyrimų metu tirtų plotų paviršiuje (velėnoje ir 20 cm nuo paviršiaus) aptikta pavienių XVII–XIX a. datuojamų žiestų buitinės keramikos šukių lygiu paviršiumi ir viena lipdyta (?) su gausiomis vidutinio stambumo grūsto granito priemaišomis šukė bei du XIX–XX a. datuojami čerpių fragmentai. Visose tirtose perkasose po velėnos sluoksniu fiksuotas pilkas smėlis – armuo. Po šiuo sluoksniu plotuose 1, 4, 6 pasiektas įžemis – balkšvas, gelsvas smėlis, balkšvas priemolis. O plotuose 2 (bevardžio upelio R

1 pav. Tyrimų plote 5 atsidengusi spėjama laužavietės vieta iš V. E. Simanavičiūtės nuotr.

Fig. 1. The suspected fire site unearthed in excavated area 5, as seen from the W.

pusėje), 3 ir 5 (bevardžio upelio V pusėje) po armeniu atsidengė perdegusio smėlio ar žvyro sluoksniai bei nuo 1,2 m iki 1,6 m skersmens buvusios laužavietės (?). Panašu, kad tai galėjo būti žolės deginimo pėdsakai (?) (1 pav.).

Šiuose sluoksniuose jokių archeologiniu požiūriu vertingų radinių ar struktūrų neaptikta. Tyrimų metu ir po jų visas laukas dar kartą patikrintas metalo ieškikliu. Žvalgymų metu aptikta įvairių metalinių nuo ūkinės technikos likusių nuolaužų, vinių, grandinių ir panašiai. Taip pat rasta keletas vertingesnių metalinių dirbinių: kelios kapeikos, kryželis–pakabutis, saga. Šie radiniai inventorinti ir perduoti ŽMA.

The Sendvariai Manor site

In 2014, a field evaluation was conducted in a Klaipėda–Kuršėnai (West Lithuania) gas pipeline construction zone in Sendvariai village on the grounds of the Sendvariai Manor site. During it, a total of 72 m^2 were excavated and sherds of isolated 17th–19th-century hand thrown household pottery with smooth surfaces and one hand built? pottery sherd with abundant medium-grain crushed granite temper were discovered. Layers of burnt sand and gravel as well as fire sites (?) 1.2–1.6 m in diameter (Fig. 1), that were similar to traces left when vegetation is burnt, were unearthed under the plough layer in areas 2, 3, and 5.

Roma Songailaitė

Mantagailiškio dvaro tyrimai

2014 m. buvo tęsiami detalieji tyrimai Mantagailiškio buvusios dvaro sodybos (UK 80) (Biržų r.) teritorijoje. Tyrimų vieta yra dvarvietės ŠV pusėje, kur iki 1985 m. stovėjo medinis namas. Jį, anot vietinių gyventojų, apie 1890 m. pastatė jaunajam Holšteinui, kuris negyveno su tėvais rūmuose. Tarybiniu laikotarpiu po nacionalizacijos name gyveno kelios šeimos. Apie 1985 m. namas buvo nugriautas iki pamatų, ties kaminu liko sustumdytų pamatų akmenų ir kamino plytų griuvenų kauburys. Per keliasdešimt metų ši vieta apaugo savaiminiais medžiais ir krūmais, o apie buvusį namą žinojo tik vietiniai gyventojai. 1989–1991 m. inventorizuojant dvarus, sudarytuose planuose šioje vietoje nėra pažymėta jokio pastato ar griuvėsių. Kraštotyrinių ekspedicijų metu užrašytuose prisiminimuose apie dvarą ši vieta buvo vadinama „senieji dvaro rūmai“, o vietiniai gyventojai juos sutapatino su Holšteino namu.

2012–2013 m. naujajam dvaro savininkui pradėjus rengti dvaro sodybos teritorijos toponuotrauką, vykdyti žvalgomieji tyrimai dar paviršiuje vizualiai matomų pamatų vietose. Lokalizuojant ir tikslinant sodybą juosusios tvoros vietas, 2013 m. tirtas šurfas 19 ties medinio namo pamatų kampu ir turėjusios praeiti tvoros vietoje. Jame rastas tvoros bei namo kampas ir iki 1 m storio kultūrinis sluoksnis su XVII–XX a. radiniais.

2013 m. rudenį buvo pradėti detalieji tyrimai buvusių senųjų dvaro rūmų teritorijoje, apie 126 m^2 plote į ŠV pusę nuo praeinančio dvaro sodybos keliuko. Į jį pateko buvusio medinio namo teritorija ir kiemo dalis su senuoju keliu PR pusėje. Dabartinio keliuko zonoje buvo iškasti šurfai 9, 10, keliuko PR pusėje – šurfai 5, 6, 8. 2013 m. sezono pabaigoje kelio zonoje buvo ištirta 26 m^2 bei pradėtas ir nebaigtas tirti 126 m^2 plotas 2. Tyrimų metu nustatyta, kad plote 2 tiriamas XIX a. pabaigos – XX a. pradžios buvusio dvarininkų Holšteinų gyvenamojo namo ŠV pusės pastato vidus bei PR pusėje buvusios dalis verandos.